

ئاپوینی

نەوت و بەنزی و کارەباو

ئاو کە کیشە بە!

یەکەم پاداشتی جۆش و خۆش و حەماسەتی خەلکی عێراق لە بەرامبەر هەلبژاردنی پەرلەمانتیک تەمبەل و تەوێزەلدا ئەوە بوو کە هەر دوو رۆژ دوا پرۆسە کە لە بێریاریکی شیتلگیرانەدا حکومەتی عێراقی نرخی تەواوی بەرھەمە سووتە مەنبەکانی لەسەر ھاوولاتیان گرانکرد. مێژووی ئەم عێراقە کە لە ھەموو شتێک دەچیت دەوڵەت نەبێت شاھیدی ئەو راستییە بە کەسەر دەسەلاتدارێک ھاتبێت بەسەر مەرگی ئەوەی پێشخۆیدا ھاووەو دواچار شوێن پێی ئەوی ھەلگرتۆتەو، جەغفەری دەپوێ ماپە ئەو سالانە ئاوارەیی تاران و قوم بەنێتەو بۆیە ئەو نەندە بە جەرئەتە لە بێریاریکی لەو جۆرەدا، ئەوەشی سەیر، نابووین سەیرنێ، ئەوەی دلخۆشکەر ئەوەی کە بە کەسەر ئیبارەری کوردی لە بەدبەختی ئێمە بەو بێریاری بوو کاری پێکەر، لە کاتیگدا دەیان بێریاری تری باشتەر لە بەغدادەو دەر دەچیت چونکە سوودی خۆیانی تێداننێ نایخەنە سواری کردارییەو بەلام ئەمەیان قازانجی ژۆرە فەورەن تەنغیزی دەکەن.

بیرادەریک ژۆر پەشیمان بوو لەوەی کە ئەو نەندە بە پەرۆشەو چوو بەدەنگدان لە تاوا بە تاکێک گۆرەوییەو بەرەو سندوقەکان رۆییووە لە بیری پەنجەیک ھەر پێنج پەنجە دەستی خستبوو مەرکەبی دەنگدانەو، وەک ئەوەی شۆریای قارچک ھەلقوێنێ لە چێشتخانە خەریکە بە داخووە دەنگدانمان لێبوو سەندان و لە جیتی سەندانیش قوزەلقووتە، جامادام ھاتینەو سەر (با)ی بەرە کۆن باھەندیک شینتیش بڵین، گرانبوونی سووتە مەنی گرانبوونی شتەکانی تیش بەدوایە، کاتیک بەنزی گران دەبێت کاکێ شۆفێر دەلی بەنزی گرانە بۆیە ئێمەش بە گران نەفەر دەگۆزینەو، کە بەنزی گران ھەرزان دەبێتەو دەلێن، وەلا ئەشیای سەیارە گرانە کە ھەر دوو کیشیان ھەرزان دەبن و وەک تۆلەکی بەھاراننێان لێدیت دەلێن، وەلا کەس بە کەس نییە و مۆزەف پارەری ژۆرەو شاریش ئاغاو کوخای ژۆرە. جا ئەم بێریارە لە سوودی ئەوانە چونکە پێش ئەم بێریارە لە بازارێ رەش و سپیدا بیست لیتەر بەنزی بە پارزە ھەزار یاخود دەھەزار بوو، بەلام لە مەودا بە پێنج نیو و بیانوی ئەو شیان پێیە کە بەنزی گرانبوو، جاپیاوم ھەبە مامەلە لە گەل کاکێ شۆفێریدا بگات خۆنەمە کاتی حەسەن زێرک نێیە کاکێ شۆفێر زوو بگاتە یار.

باجینە سەر ئەسلی مەقسەد عێراق چوونکە ولاتیکی ئاوا عاجباتییە، بۆیە بۆتە زەویەکی بەپیت بۆ بازارگانییەکی بەرەو بەئینسان و سەرۆت و سامانیووە کە سبیش بە کەس نییە. ژۆرجار و تومانیە راستە بەسەر دێندەو پیاو کوژو فاشیست بوو بەلام خۆ ھەرنەبێ دەتوانی خەمتی خەلک بکات و کیلۆیک شەکر دیناریک لەسەر ئەو دەرکەوت کە چی بەسی پەنجایی دەیدایەو بەھاوولاتیان، بەلام لیتریک نەوت یەک فلەس ئاگەوئیت لەسەر حکومەتی عێراق کە چی بەدوو دینار دەیدەنەو بەھاوولاتیان. جاتو خوا دێندەییەکی سەدام ئەم بێریارە حکومەتی عێراقی لەم سەرەتای زستانەدا جیاواریان چیبە؟ ئەو یە کەسەر دەیکوشتی و ئەمانیش بەخەفەتەو دەتلتیننەو وواتەر دەتکوژن و سەرت دەخەنە گۆری باوکتەو، لە پوانگە سایکۆلۆژیەو سەردن یە کەسەر خۆشتەر نەک وردە وردە بەلنگە فرتی.

* وەتەنی پیاوێک بسو کە بە شەداری بەرنامەیکە خەلکی تێسی کرد لە کاتی پڕووی نەندە ھەلبژاردن، دیارە ئەو بێرادرە خۆی مەستول بوو کە زنا ئینسانی ئاسایی تەنیا ئەو شتەنە ئیدەبیتە کیشە خەلک بە تەنیا چی لە نازدای بکات.

دیرین عومەر:

پیشبینیم نەکرد بەو شیۆویە دەرنەکەوم لە لایەن بینەرانیو

ھونەر مەندی لاو (دیرین عومەر حەمدی) کە بە ھەناری گەردەلول ناسراوە سالانیکە خولبای ھونەری نواندە سالی ۱۹۹۴ یە کەم شانۆیی کە بە شاداریو (شکاری کەرویشکەکان) بوو ۲۰۰۲ ھاتە پەیمانگای ھونەرە جوانەکان و بوو بە یەکیک لە پالەوانەکانی زنجیرە درامای (گەردەلول) لە دیداریکدا ھینامانە دواندن.

*** لە دیداری گۆفاری تیرۆژ دەلیت بە رۆلی شیتیکیش رازیم تا چەند ئەو بێریارەت لە جوانە وەک نواندنی شیت و بۆچی شیت؟**

من بۆیە ئەو ووتەیم و توە بەرئەوێ خۆم نابەستم و بەرۆلێک وەکو رۆلی ھەنار، خۆشە ھونەر مەند یەک ستایلی نەبیت وەکو رۆلی شیتیش رۆلی شیت کردوو بە پتوەر مەرج نییە شیت بیت چونکە رۆلی شیت وەکو رۆلی

ھەنار ژۆر جیاواری ھەبە، مەبەستم ئەو یە تەنیا لە زنجیرە یەک من ھەنارم پەنگە بێمە ژۆرکە تر، ھونەر مەندی بە تابیەت ئەکەر ئەگەر سەرکەوتوویی لە کارەکانیا ئەتوانی ھەموو رۆلێک ببینی.

*** تۆ بۆ نواندنت ھەلبژارد رۆلی تۆ بۆ نواندن چیبە؟**

کچیکێ مام پەیمانگای ھونەرە جوانەکانی پیناساندنم ئەو کاتیک ھاتە بەشی موسیقا منیش ئەو خۆشەو بیستیم بۆ ھونەری نواندن کە لە منالیم ھەم بوو زیاتر گەشە کرد وە بیستم ئەو توانایم بە شارەواویی نەھیلەو.

*** ئیحساسی دیرین پێش پێشگەشکردنی گەردەلول و دوا پێشگەشکردن چۆن بوو؟**

ئەتوانم بڵیم پیشبینی ھەستم نەکرد بەو شیۆویە دەرنەکەوم لە لایەن بینەرانی بەلام کاتیک خەلک بینی بەو تەلەفونانە بۆم ئەکرێ و بەو دەستخۆشیانە لیم ئەکرێ

مالپەری بەیان نیت

یەکەمی ئەمسالی سوید بوو

بە گۆیەری ھەوالەکان، کۆمەڵەی رۆژنامەوانانی ئەلەکترونی ولاتی سوید (ئیف ئیس ئین)، مالپەری بەیان نیتی وەک باشترین مالپەری سالی ۲۰۰۵ ھەلبژاردوو و خەلاتی کردوو. ئەوێ شیاوی باسە بەیان نیت لە لایەن لاوانی کوردی نیشەجیتی ولاتی سوید بە زمانی سویدی لەسەر تۆری ئینتەرنیت بڵاو دەکرێتەو بە

ھەوالە سیاسی و فەرھەنگی و کۆمەڵەییەکانی کوردستان و سوید دەدات، رۆژانە ھەزاران کەس لە کورد و سویدی سەردانی مالپەری دەکەن.

www.beyan.net

دوا ۲۴ سال زیندانی، دەرکەوت بیتاوانە

بە ھۆی تاقیکردنەوێ دی ئین دی ئازادکاروون دەرکەوت کە بیتاوان، بەلام رۆبەرت کلارک لە نئیواندا لە ھەموویان زیاتر زیندانی کیشابوو.

۲۴ سال لە مەوێر مالی کلارک لە باشووری ئاتلانتا بوو. رۆژیک (فلۆید ئانتونو ئارتوئلد) ی ناسیاری ئۆتۆمبیلێکی پێداو رایسپارد کە کاریکی بۆ ئەنجام بدات، بەلام کلارک نەیزانی ئارتوئلد دزیووتی، بەو مۆبەشەو مندالیکێ رافاندۆتە ناو دارستان و سی جار دەستدرێژی کردۆتە سەر. ھێچ بەلگەیک بۆ تاوانکردنی کلارک لە دەست دانەبوو، تەنیا کەسێک گەوامی داوێو کە کلارک ئەو ئۆتۆمبیلێ لێخوێو. سەرەنجام سزای ھەتا ھەتایی بەسەردا سەپێتار. ئەمسال بە ھۆی دی ئین دییەو دەرکەوت بیتاوان. ئارتوئلد تاوانباری سەرەکی لەسەر تاوانی دیکە زیندانی کراو.

کاتی لەدەرگە زیندان ھاتە دەری، گوتی: ئەوان دەبێ دوا ی بووردن لە من بکەن، ئەوان زینان فەوتاند.

بیست و چوار سال لە مەوێر ولاتیکی ئەمریکی بەناوی (رۆبەرت کلارک) بە گومان گێراو تۆمەتی ئەوێ درایە پال کە دزی کردوو و مرقوئی رافاندوو دەستدرێژی کردۆتە سەر مندالیک. رۆبەرت کلارک بە تەنیا رەش

پێست نەبوو، بەلکو رەش بەخت و رەش تەمەنیش بوو. کاتی خرابە زیندان تەنیا ۲۱ سال بوو، مندالیک ۵ سالە ھەبوو. کاتی لە زیندان ھاتە دەری تەمەنی ۴۵ سال و ئەو یەکی ۵ سالەشی ھەبوو. ئەمسال ۱۶۴ زیندانی

* لەسایە حکومەتی ھەریم ژۆری سەرۆک عەشیرەتەکان، کە پێشتر سەرۆکی فەوجی (ھین) ییش!! بوون، لەسەر میلکی وەزارەتی ناوھەق پاسەوانیان بۆ تەرخانکراو، بەلام ھەندێ تیکۆشەری دیرین چونکە لەگەل حزبە دەستەلاتدارەکاندا نین، لەلایەن کانی دیکەدا پلەبی بەرپر سەیارە تیشیان ھەبە بەلام پێیان رەوا نابینن یەک پاسەوان یان ھاوکاریان بۆ دابەزرینن!.

* یەکیک دەناسم رۆژیک لە قوتابخانە ناوھەندی ئامادەییو زانکو نەبویندوو، برونامە نییە، بەلام پلەیکێ باشی وەرگرتوو. کە ئەو باسە کرایو، گەنجیک گوتی: [خاڵو خۆت سەخەت مەکە، لەوانە یە وەک مەسەلە ئەو کێژە بی کە مێردی نەکردبوو، ۲ مندالی چاوەگەشی خۆیشی گەورە کردبوو، ساوکی دەگوت: بە مێردکردن نییە، بە خواپە. ئەمەش بە برونامە نییە بە حیزبە].

* لەھەندێ بێکە دەنگدانی شاری شەقلارە کارەکان عەجیب ئەنجامدران، کاتژمێر تۆی بەیانی یەک

دائە فۆرم نەماوێو کە ولاتیان دەنگی خۆیانی لەسەر بدن، چونکە کوپ و کچانی خۆین گەرمی حزب بەیانی زوو لەخو ھەستابوون لە جیاتی ھەمووان ئەزبەتیا کیشابوو، فۆرمەکانیان پڕکردبوو. خوا پاداشتی مادو بوونیان بداتەو!!

* مالپەریکی ئینتەرنیتی رۆژانی دەنگدان دەینووسی لیستی (ھین ھین) ئۆ لەپێشەو ھەموو لیستەکانی تر دایە، لەولاتی ھۆلەنداو دانمارک و نەروێج... ژۆری دەنگدەران بپوای خۆیان بەو لیستە حەیاتە داو، بەلام پتوایە دوا ھاوێکردنی دەنگەکان وەک جاری پتیشو نیو کورسیشیان بەرناکەوئیت و بەیاننامەیک دەردەکەن و ئاکامی ھەلبژاردن سەرپاست دەکەنەو!.

* بەرپر سێک خۆی بە پێشکەوتنخواز دەزانن، ژۆریش ریکلامی بۆ لیستەکی خۆیان کردبوو، لەرۆژی دەنگدانا ریکە بە ژنەکی نەدا بۆ بێکەکانی دەنگدان چیت. پتی گوتبوو: بە خوا دلە نایەت تۆ ئەزبەت بکیشی، بەم دەنگەش ھێچمان لێنایەت!.

دوایین داھینانی فۆلکس قاگن

سەرەنجام دوا ھەوت سال لیکۆلینەو وەو کارکردنی بیوچان، کۆمپانیای فۆلکس قاگن توانی دوایین داھینانی خۆی لەبوری تەکنەلۆژیای ئۆتۆمبیل بەرھەم بھێنن و پێشانی میدیاکانی بدات. ئەم ئۆتۆمبیلە نوێیە ناوی (بۆگاتی فەرۆن) ە و ھیزی ۱۰۱ ئەسپی ھەبەو دەتوانی لەماوەی ۲ چرکەو نیویدا خێرا یەکی بەگەنیتە ۱۰۰ کیلۆمەتر/ کاتژمێر. خێرای گشتی ئەم ئۆتۆمبیلە لە کاتژمێرێکدا دەگاتە ۴۰۰ کیلۆمەتر. نرخی چاوەروانکاری ئەم ئۆتۆمبیلە نزیکی یەک ملیۆن ژۆری، لەوانە یە لەچەند سالی داھاتوودا ئەم ماشینە بۆ فۆرۆشتن بازارەکانی سەرھامیەداری داگربکات. بەمەش کێرکێیەکی گەورەو سەخت تر لە ئیوان کۆمپانیای (مەر سیدس، بی ئیم دیلیو، ساب، فۆلفس) سەرھەلەدات و ھەریەکەشیان گرو و لەسەر بردنەو دا دەکەن.